

POM

PIET PIENTER EN BERT BIBBER

INTEGRAAL 3



MATSUOKA

Bronnen voor dossier:

Bulté, Annemie: Pom, De oudste striptekenaar van Vlaanderen.
In: *Humo*, 4 januari 2011.

De Weyer, Geert: Vlaanderens oudste striptekenaar over
zestig jaar Piet Pienter en Bert Bibber. In: *De Morgen*, 8 januari 2011.

Horsten, Toon: *Merho Zwart op wit*, Manteau, Antwerpen, 2013.

Foto rechts: © Grootaers/Hendrickx

© 2020 Matsuoka/Standaard Uitgeverij
Franklin Rooseveltplaats 12, 2060 Antwerpen

Lay-out: Leuk Ontwerp!

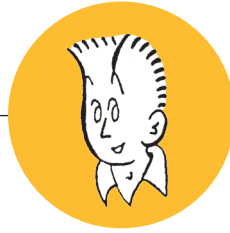
Voor meer info:
www.standaarduitgeverij.be
info@standaarduitgeverij.be

Alle rechten van reproductie, vertaling en aanpassing
zijn uitdrukkelijk voorbehouden voor alle landen.

D/2020/0034/100
ISBN 978 90 02 27094 9



**Merho en
Pom**



Van Boechout tot Nijlen

Merho en Pom

Robert Merhotteïn (°1948), beter bekend als Merho, de tekenaar van de Kiekeboes, haalt herinneringen op aan Piet Pienter en Bert Bibber en zijn ontmoetingen met Pom, een van Merho's jeugdidolen.

De Puttenhoevelaan

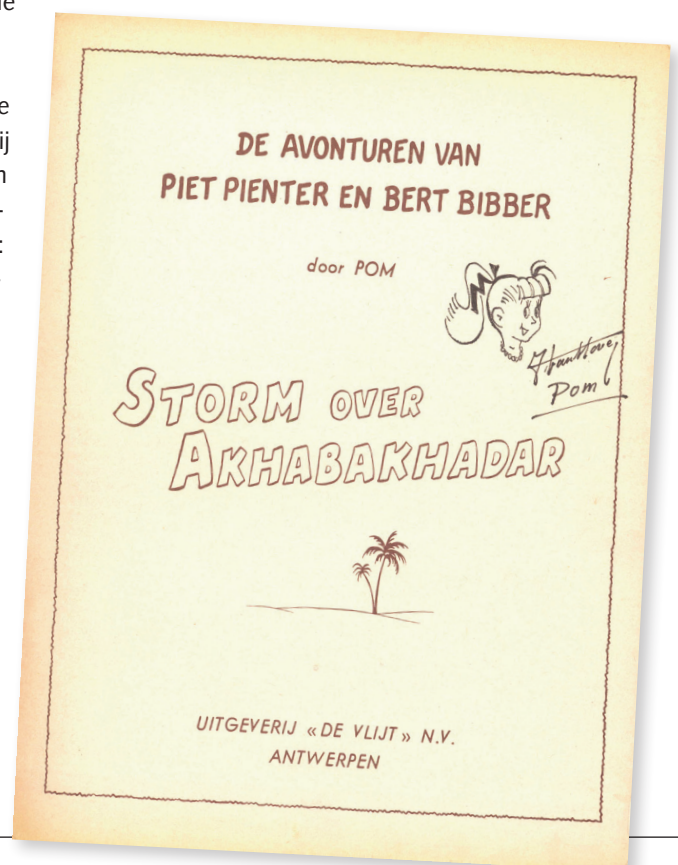
'Vanaf het moment dat ik kon lezen volgde ik Piet Pienter en Bert Bibber in *Gazet van Antwerpen*, dat moet 1957-1958 geweest zijn. Pom kon personages neerzetten die echte mensen waren, zeer herkenbaar. Hij had een hele heldere stijl van tekenen en dat vond ik prettig. Hij wist hoe hij een verhaal moest vertellen, op een heel vlotte manier, en de dynamiek die hij in zijn verhalen en dialogen legde klopte ook. Dat sprak me direct aan als kind.'

Kort na zijn plechtige communie kreeg de jonge Rob Merhotteïn zijn 'bliksemschicht bij heldere hemel'-moment: 'Ik zat op de tram en we reden over de brug aan het Sportpaleis. Ik keek naar buiten en ik dacht: "Strips maken, dat ga ik doen. Ik word striptekenaar."'

Maar begin jaren zestig bestonden er nog geen specifieke opleidingen of didactisch materiaal voor striptekenaars in spe, want de eerste generatie Belgische stripauteurs – van Hergé over Franquin tot Vandersteen – was min of meer toevallig in het vak gerold. Koos je er dan toch bewust voor om striptekenaar te worden, zoals Hec Leemans of Merho, dan moest je in de eerste plaats proberen om zo dicht mogelijk in de buurt van een striptekenaar te komen en te kijken hoe die het deed.

Een van de zeldzame albums die Pom signeerde en zelfs voorzag van een tekeningetje. Dit gesigneerde album dateert uit 1962 toen Merho Pom voor de allereerste keer thuis opzocht.

Via de vader van een klasgenoot die bij De Vlijt werkte, de uitgeverij van *Gazet van Antwerpen* en de albums van Piet Pienter en Bert Bibber, had Merho Poms adres gekregen en fietste hij op een zaterdagmiddag richting Mussenhoevelaan in Boechout: 'Aan de ene kant stonden er huizen, aan de andere kant lagen weilanden. De laan was eigenlijk een verharde zandweg met putten in. Pom noemde ze in zijn strip dan ook de Puttenhoevelaan.'





De broodzak

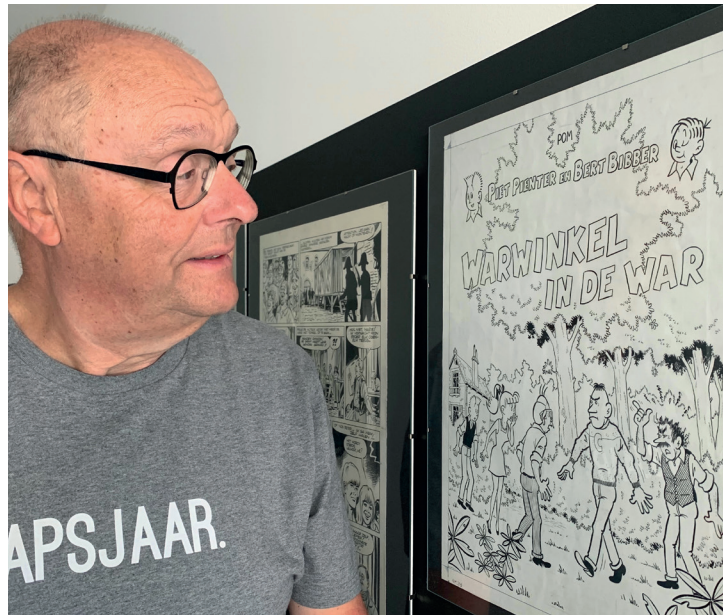
En daar stond de veertienjarige Merho, met een farde met tekeningen onder de arm, aan een voordeur in Boechout en tegenover hem een van zijn grote idolen: 'Pom in zijn witte stofjas – zoals altijd – zijn weerbarstige haar met een lok die over zijn voorhoofd viel en zijn pijp in zijn mond.'

Merho kreeg meteen zijn eerste lessen: 'Ik werd heel vriendelijk ontvangen. Pom bekeek mijn tekeningen, gaf een beetje algemene aanmoedigende commentaar en liet direct zijn eigen tekenplaten zien. Hij was toen net begonnen aan het verhaal *De diktator van San Doremi*. Die eerste scène in de sneeuw zie ik nog altijd zo voor mij. Dat bleek allemaal groter getekend te zijn dan wat je in de krant gedrukt zag. Hij tekende op losse banden, losse stroken. Hij legde uit dat hij fotopapier van Gevaert gebruikte waarvan de gevoelige laag was afgehaald, glanzend papier. Hij heeft me toen zelfs papier meegegeven. Dat zette heel plezant in inkt maar je kon er van geen kanten met potlood op tekenen.'

Ook de fan Merho was tevreden na dat eerste bezoek: 'Ik had een album bij om te laten signeren. "Nee," zei hij, "zijn er albums van mij die ge nog niet hebt?" Ik kreeg *Storm over Akhabakhadar* van hem. Daarin heeft hij zelfs spontaan een Susan getekend, eerst in potlood en daarna met pen in inkt. Ik heb dus een van de zeldzame albums die Pom gesigneerd heeft. Want albums signeren, wou hij niet. Zijn antwoord was dan altijd: "Als ge naar een bakker gaat en een brood wilt kopen, vraagt ge toch ook niet of de bakker de broodzak wil signeren?"'

Transistoren

De winter van 1962-63 was streng en lang en dat verhinderde verdere bezoeken aan de Mussenhoevelaan, maar er werden kerstkaartjes uitgewisseld en na Pasen hervatte Merho zijn bezoeken. Hij leerde Pom beter kennen: 'Pom is zo'n beetje zoals



zijn strips, met humor vol cynisme en sarcasme. Een anekdote. Later in Nijlen woonde hij in een straat waar iedereen honden had en je vond dan ook overal borden met "Ik waak hier" of "Pas op, gevaarlijke hond". Bij Pom hing er een bordje "Wij hebben geen hond, wij bijten zelf". Dat was typisch Pom.' De bezoeken tijdens die eerste jaren waren steeds heel aangenaam. Maar soms kon de stemming ineens keren: 'Tijdens een zaterdagmiddagbezoek werd er bij huize Pom gebeld. Er stonden drie jongens voor de deur, van mijn leeftijd, misschien iets ouder, die kaarten kwamen verkopen voor het bal van de oud-strijders. Toen werd hij furieus. "Wat?! Wat durven jullie hier komen te doen? Weten jullie niet dat jullie bij een oude zwarte staan? (nvdr. verwijzend naar zijn studies en werksituatie in Duitsland tijdens de Tweede Wereldoorlog) Maak dat jullie weg zijn!"'

Ook Greet Van Hove, de jongste dochter van Pom, toen zelf een pubermeisje, herinnert zich Merho's bezoeken: 'In mijn ogen een knappe jonge gast, die om de zoveel tijd zijn probeersels aan ons vader kwam laten zien. In het begin was ons vader daardoor gecharmeerd. Ze verdwenen dan beiden direct naar de werkkamer. Veel contact met Rob hadden wij dus niet.'

Merho naast de cover van *Warwinkel in de War*. De cover kreeg hij cadeau van Jan Smet. Die had zelf de cover van Pom gekregen, maar toen Pom tegen Jan Smet een proces had ingespannen, omwille van hun interview in *Stripgids*, wilde Smet de cover niet meer in huis hebben.

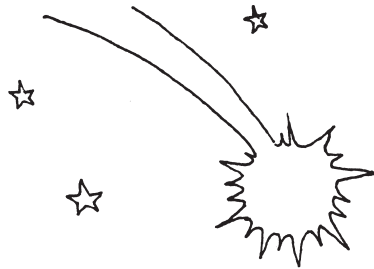
DE STRALENDE METEEOOR



De Stralende Meteor

Eind april 1957 was R1 Arend-Roland, een heldere komeet met indrukwekkende staart, zeer goed zichtbaar aan de hemel. De zomer van 1957 kende een heuse hittegolf van 12 dagen.

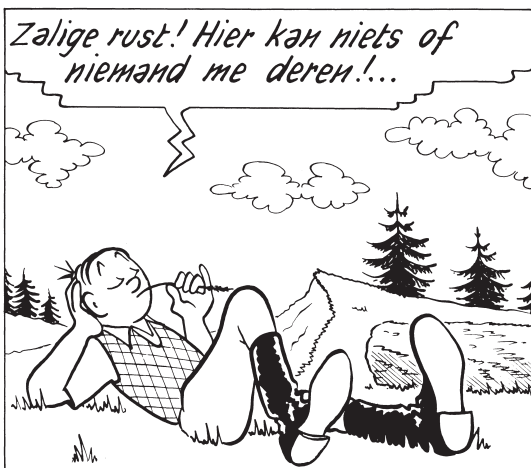
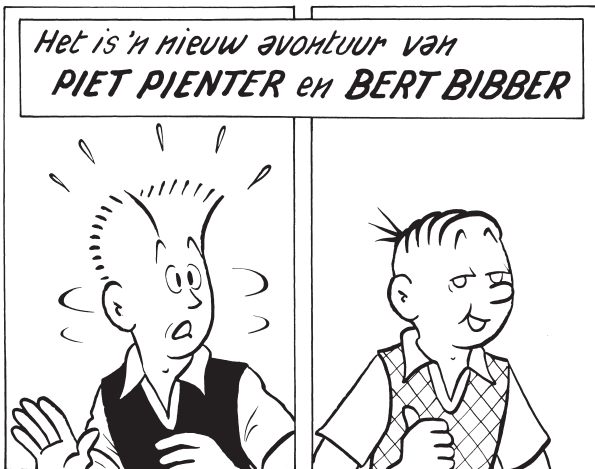
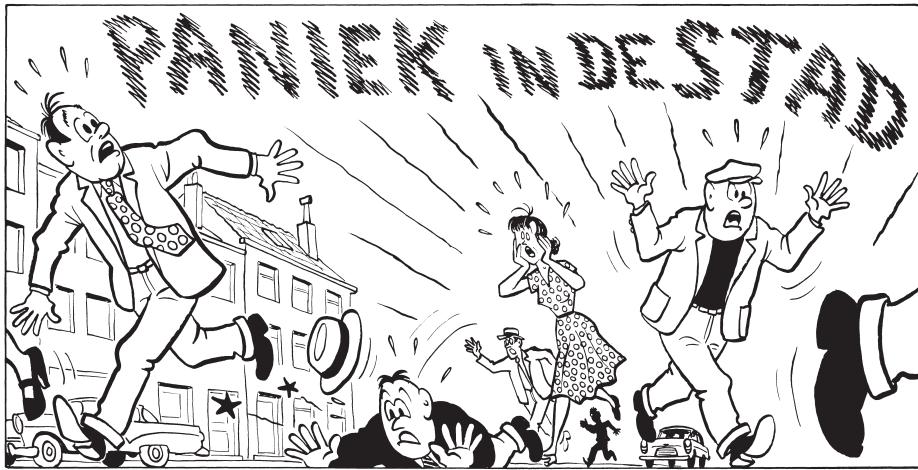
Beide feiten moeten Pom geïnspireerd hebben tot het schrijven van *De Stralende Meteor*. En alhoewel Piet Pienter niet van vallende sterren houdt – ‘meer van filmsterren’, repliceert Bert Bibber – voelt hij zich ‘in staat om de hoofdrol te vervullen in een gevaarlijk avontuur’. Er verschijnt een filmster in het verhaal, Jayne Zwamfield (een duidelijke verwijzing naar de toen populaire Hollywoodster Jayne Mansfield), maar professor Kumulus is eigenlijk de echte ster, tenminste als hij zichtbaar is. De professor heeft namelijk dankzij de substantie van een meteoriet een serum gevonden dat mensen onzichtbaar, lees doorzichtig, maakt. ‘Onzichtbaar zijn heeft soms allerhande voordelen. Bijvoorbeeld voor iemand die z’n belasting niet kan betalen’, maar ook nadelen. Dat ondervinden Piet Pienter en Bert Bibber zeer snel.



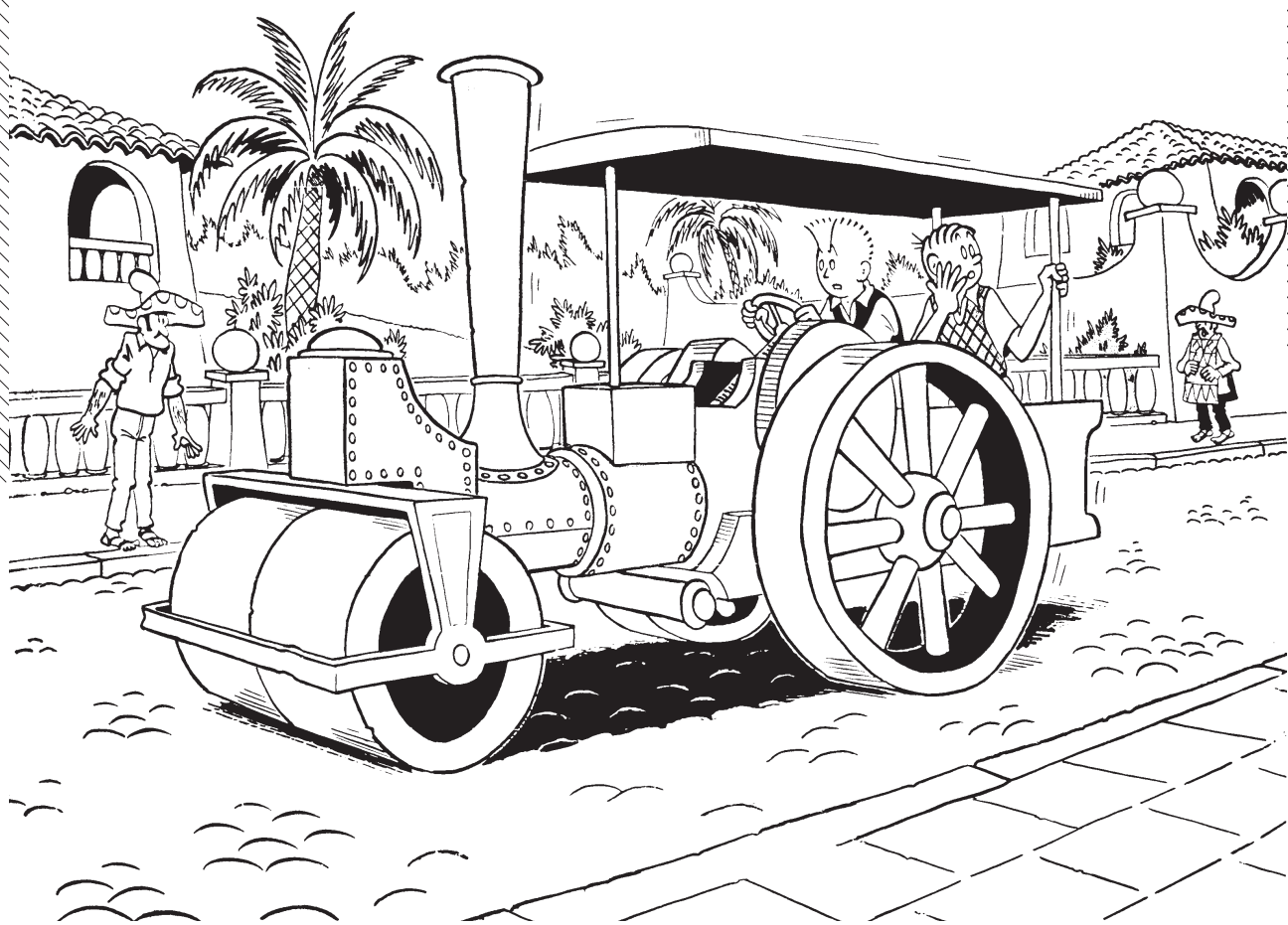
Voorpublicatie Gazet van Antwerpen
21 juni 1958 tot en met 20 november 1958

Eerste album-uitgave
uitgeverij De Vlijt
1959

Heruitgave
Standaard Uitgeverij
1998



AVONTUUR IN SAN DOREMI



Avontuur in San Doremi

Het begint met Zeeuwse mosselen en eindigt met een varken met een lange snuit. Daartussenin? Niets is wat het lijkt in San Doremi, een kleine republiek in Midden-Amerika. Susan is er uitgenodigd door Señor Tranquila, een oude familievriend en president van de republiek. 'Niet direct een vaste betrekking', merkt Piet Pienter op. En of hij gelijk heeft.

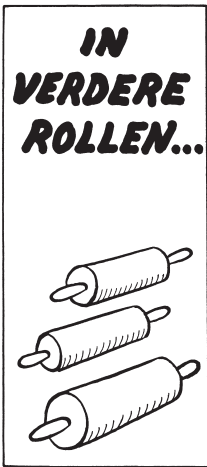
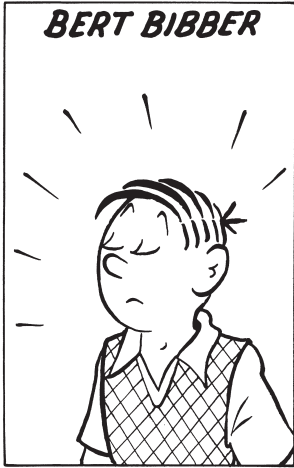
Het avontuur start pas echt wanneer Susan om de president te helpen een oud vervallen kasteel, in de buurt van de staatsgoudmijnen, koopt. Ze krijgt er zowaar een vampier gratis bij. Gelukkig hebben onze vrienden 25 belegde broodjes, een half pond pralines en een fles cognac bij de hand. Ze zullen het proviand nodig hebben, want ook generaal Carne de Cordero (ofte Schapenvlees), de dictator van het buurland Bombilla, heeft een oogje op de goudmijnen én op San Doremi.



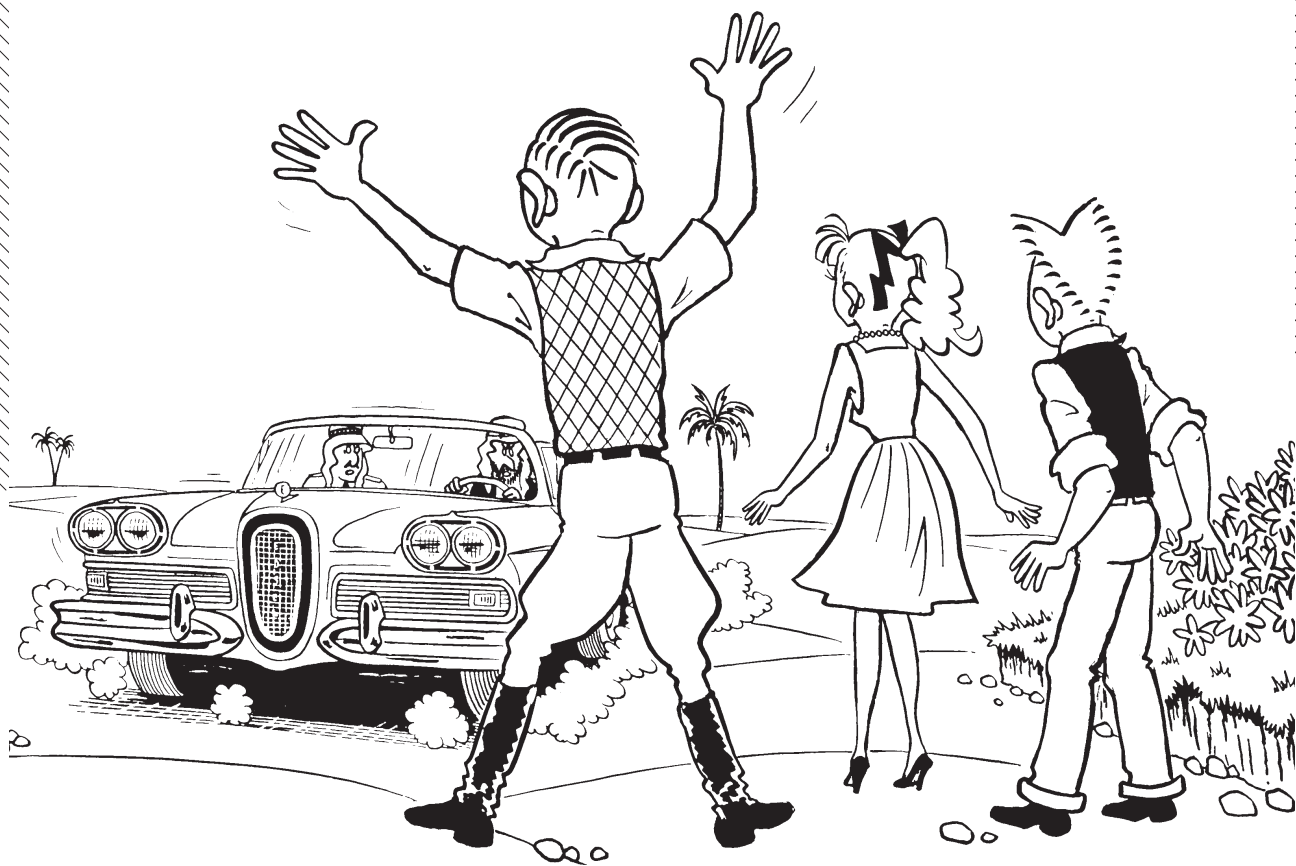
Voorpublicatie Gazet van Antwerpen
21 november 1958 tot en met 9 april 1959

Eerste album-uitgave
uitgeverij De Vlijt
1959

Heruitgave
Standaard Uitgeverij
1998



STORM OVER AKHABAKHADAR



Storm over Akhabakhadar

Het zag er even niet goed uit voor Pom. Bert Bibber, toch de belangrijkste kostwinner binnen huize Van Hove, wordt in dit album opgeslokt door een potvis. Einde van de gangmaker van de serie? En dus van de serie zelf? Gelukkig bestaan er zakmessen.

Susan is woedend. Voor een flesje benzine om de pijpaansteker van Piet Pienter te vullen, betaalt ze maar liefst een halve dollar. Ze besluit dan maar een benzinefles van twintig liter te halen in Akhabakhadar, waar ze een petroleumraffinaderij bezit. Onderweg neemt het drietal twee ontsnapte criminelen op sleeptouw en raakt verwickeld in een machtsstrijd tussen Emir Ibn Ben Zhine en Sheik Hadsji Ben Mhazouth. Die laatste ziet de dollartekens in Susans ogen en wil haar huwen ondanks het feit dat hij al onder 46 pantoffels ligt, met andere woorden al gehuwd is met 46 vrouwen. De clichés over vrouwen en ook de plotwendingen stapelen zich ondertussen op.



Voorpublicatie Gazet van Antwerpen
10 april 1959 tot en met 29 augustus 1959

Eerste album-uitgave
uitgeverij De Vlijt
1959

Heruitgave
Standaard Uitgeverij
1996

PIET PIENTER...

BERT BIBBER...

en (natuurlijk)
SUSAN

in het land van petroleum
en vliegende tapijten...

**STORM
OVER
AKHABAKHADAR**

Met volgende
figuren...

JOHN RAFFIA

JACK PRODTH
(Omwille van diens
ietwat ongunstig
klinkende familie-
naam kortweg
Jack genoemd)

**HADSJI BEN
MHAZOUTH**

IBN BEN ZHINE

En voor de rest :
**WOESTIJNZAND,
PIETER-OLIE
en ARABIËREN...**

**NA HUN BELEVENISSEN
IN SAN DOREMI
VINDEN WE ONZE
VRIENDEN WEER IN
'N KLEIN PLAATSJE
AAN DE GOLF VAN
MEXICO, WAAR SUSAN
'N VILLA HEEFT...**

(Dat kind heeft
meer villa's dan
'n hond vlooiën!)

Sakker de sakker!
◎ * !!! ◎ !

KLIK
KLIK

Verdraaid! M'n
aansteker is
leeg!...

KLIK

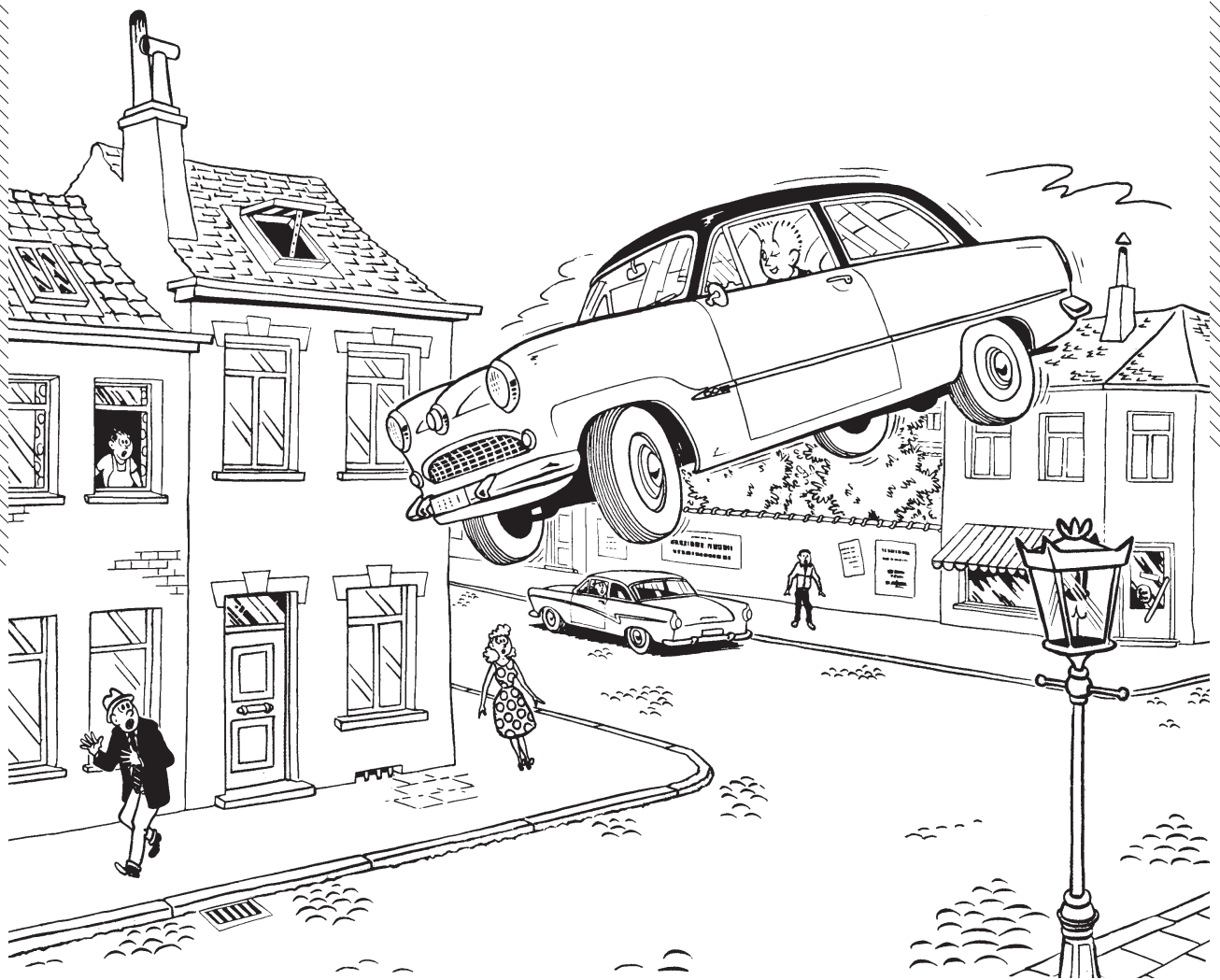
Ik ga toch even
naar de stad!
Ik zal 'n flesje
benzine mee-
brengen!

WAT LATER... Nee maar!...
Dat is **ONGEHOORD !!!**

'n **SCHANDAAL**
is dat!...

Wat is er gebeurd Susan?... Ge
kijkt zo kwaad!
Ik ben woedend!

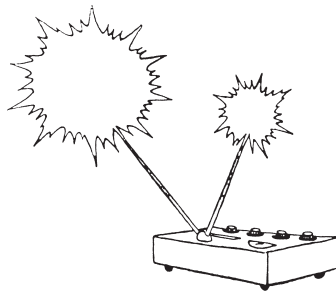
DE ANTI- ZWAARTEKRACHT- GENERATOR



De Anti-Zwaartekracht-Generator

Het is niet de eerste keer en het zal zeker niet de laatste keer zijn dat een artikel van Theo Flitser, de vliegende verslaggever par excellence, onze vrienden en professor Kumulus in de problemen brengt. Het voorpagina-nieuws over de nieuwste ontdekking van Kumulus, de anti-graviteits-generator die voorwerpen en personen gewichtloos kan maken, lokt niet alleen tientallen nieuwsgierigen en journalisten, maar ook de puissant rijke directeur van een fabriek gespecialiseerd in het maken van raketten en nucleaire wapens én de Kameraad-generaal van een Oost-Europese natie. Dat die beide laatsten niet direct nobele bedoelingen hebben, wordt snel duidelijk.

Zonder Stanske, de hulp van de 'perfesser', met haar keiharde steelpannen, de krachtpillen van Kumulus, als ze tenminste niet verward worden met slaappillen, en de buitenlandse correspondentte Angèle Antigèl had dit avontuur weleens anders kunnen eindigen. Toch? Heilige Bimbam!!!



Voorpublicatie Gazet van Antwerpen

13 augustus 1959 tot en met 31 december 1959

Eerste album-uitgave

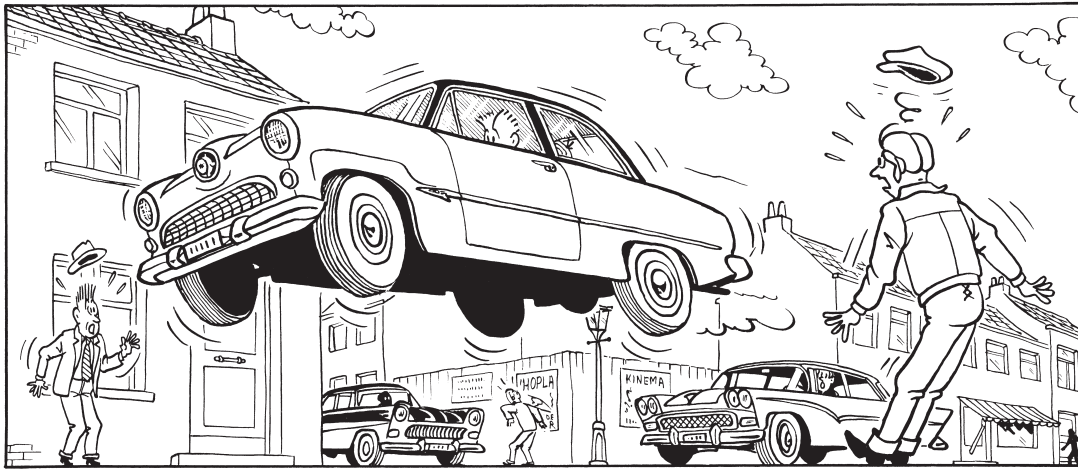
uitgeverij De Vlijt

1960

Heruitgave

Standaard Uitgeverij

1997



**NEEN!!!
DAT KAN
NIET!!!
ONMOGELIJK!
???**

*"Toch is het geën
gezichtsbedrog!.."*

BEWEERT

PIET PIENTER



*"Het is zelfs dood-
simpel," ZEGT*

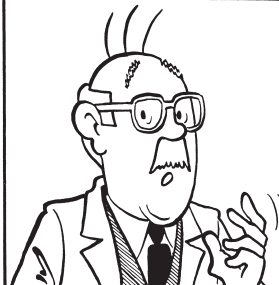
BERT BIBBER



*"Maar nogal erg
ingewikkeld.."*

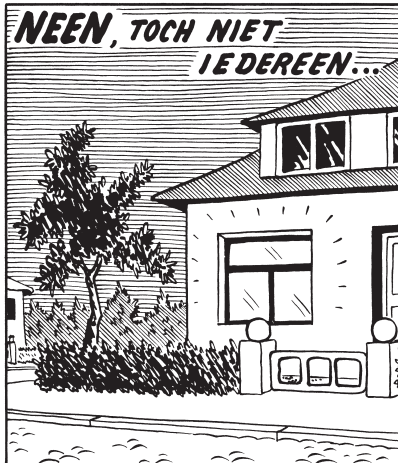
VERKLAART

PROF. KUMULUS



**EN DEZE DRIE KUNNEN HET
WETEN, WANT ZIJ ZIJN DE
HOOFDFIGUREN IN 'N DAVEREND
AVONTUUR...**

**DE ANTI-
ZWAARTEKRACHT-
GENERATOR**



EN TEGEN DE MORGEN AAN...

*Benieuwd of het deze keer
zal gaan...*

